

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ,
АСПІРАНТІВ, СПІВРОБІТНИКІВ ТА СТУДЕНТІВ

(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

діяльності, а й формуванню професійних навичок та умінь майбутніх перекладачів.

1. Prompt для переводчика. – [Электронный ресурс] Режим доступа <http://www.englishhelp.ru/translator/articles-for-translator/10-prompt-ortranslator.html>.
2. Карташова Л. А. Хмарні технології як засіб ефективного впливу на практичну підготовку перекладачів / Л. А. Карташова, О. В. Данилюк // Вища освіта України. – 2013. – № 3 (50). – С. 199–202.

КЛАСИЧНІ МОВИ В СВІТЛІ ФІЛОЛОГІЧНОЇ ПАРАДИГМАТИКИ

Кобяков О. М., *канд. техн. наук, доцент кафедри ЕКТ,*
Степанов В., *студ. гр. ПР-11*

Навчати вчитися – це принцип, лейтмотив і фундаментальна мета будь-якої вищої освіти. Це відомо кожному критично талановитому читачеві. Дана тема може здатися дещо банальною, але шалений темп нашого сьогодення, коли життя спільноти дедалі вкорінюється у внутрішньому естві людини, психічний стан індивідууму стає загрозливим суспільним чинником вселенських розмірів.

Ще платоно-аристотилівська парадигма науки полягала у застосуванні системи суджень . Саме з тієї епохи, від IX століття до РХ, стартувала європейська наука, квінтесенцією якої поряд із філософією була філологія – граматики, риторика, поетика. Парадигма людського знання на засаді міждисциплінарності пережила античність, середньовіччя і більшу частину нового часу. На часі здобутки античних граматиків, стилістів і поетів зберігаються у грецькій мові та латині як музейні експонати, раритети та лакуни, що потребують значної уваги науковців. Сучасні мови є живими організмами, що розвиваються, віддзеркалюючи матеріалізацію еволюційного процесу пізнання. Науковці фокусують увагу на модифікації лексики, граматики, їх діасинхронічному бутті в модусах мови – мовлення – мовленнєвої поведінки, на вихідних формах, секундарній епідигматиці та сукцесивності (лінійної та вертикальної) мовних одиниць.

За класичної доби латинська мова, яка прийшла на зміну грецькій, втратила медіальний стан, двоїну, значний спектр форм минулого часу, артиклі, тощо. У свою чергу сучасні романські мови порівняно з латиною, втрачають середній рід, відмінкові закінчення. Ознаки аналітизму призводять до помітної модифікації синтаксичних конструвань типу об'єктних інфінітивних і абсолютних дієприкметникових зворотів. Сучасна новогрецька мова втрачає давальний відмінок, зазнає спрощення відмінкових закінчень та складної системи наголосів. У збідненому стані зазначена мова родичається з корпусом аналітичних мов. Царицею сучасних сімпліфікованих європейських мов є «її величність» англійська мова, яка у гордовитій самотності володарює над світовими мовами на вершині міжнародності. У нашому випадку, коли перевага надається модусам мовлення та мовленнєвої поведінки, англійська мова не дистантується від мовно-семіотичних аспектів. Вкраплення стосовно еволюційних процесів, їх витоків, включаючи статус класичних мов у науковій картині, є вельми бажаними в ендозонах теорії та практики перекладу. Філологізація учбового процесу, звернення до питань термінотворення об'єктивує доцільність викладання спецкурсів з класичних мов, які у річищі «гуманітарної математики» матеріалізують чіткі дефініції метазнаків, розвивають логічне мислення, розширюють емпіричну базу [3, с.5], генерують засади порівняльно-історичного мовознавства, забезпечують діасинхронічні вкраплення. Погоджуємось з висловлюванням Л.Толстого, який у листі до А. Фета наступним чином оцінив давньогрецьку мову: «Пошлое, но невольное сравнение – отварная и дистиллированная теплая вода, и вода из ключа, ломящая зубы – с блеском и солнцем, и даже со щепками и соринками, от которых она еще чище и свежее» [3, с.14].

Таким чином, девіз «навчати вчитися» класичним мовам передбачає фундаменталізацію лінгвістичних знань, можливість опанування інших європейських мов, оволодіння науковою картиною світу. Навчати вчитися перекладу – це засада, що робить освіту університетською, включаючи студії класичних мов.

1. Кобяков О. М. Продуктивні термінотворчі основи латинських і грецьких іменників III відміни: переклад і застосування / О. М. Кобяков, Ю. Гавриленко // Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства: матеріали Всеукраїнської наукової

конференції викладачів, аспірантів, співробітників та студентів факультету іноземної філології та соціальних комунікацій, м. Суми, 19-20 квітня 2013 р. / Відп. за вип. В. В. Опанасюк. — Суми : СумДУ, 2013. — Ч.1. — С. 104-106.

2. Кобякова І. К. Навчати перекладу: навч. посіб. – Суми : СумДУ, 2013. – 214с.

3. Славятинская М. Н. Учебник доревнегреческого языка. – М., Филаматис, 2003. – 620 с.

CROSS CULTURAL COMMUNICATION IN THE ESP CLASSROOM

A. O. Khodtseva, *PhD, The Ukrainian academy of Banking of NBU,*
O. M. Medvid, *PhD, Sumy State University*

The globalisation process seems to be impossible without relevant cross-cultural communication, which requires an entire set of social and cultural skills that has never been as important before in human history as now, and this is central in preparing future specialists for their successful functioning in business environment.

An American researcher in the area of cross-cultural education Gail Robinson (1985) distinguishes three interrelated categories: products (literature, folklore, art, music, art-crafts), ideas (beliefs, values, institutions) and behaviour (customs, traditions, habits, food, leisure). These components require students to reflect, think critically, and make connections to their own lives. The traditional approaches of having students read, telling them what they need to know, viewing videos, etc. is not enough. Certainly the basics are absolutely essential to lay the ground work through direct teaching and practice and they have been demonstrated to be very effective. But encouraging students to develop the attitudes, beliefs and values associated with cultural understanding demands a more active teaching and learning approach. It can be incorporated in ESP course through case studies, role-playing, simulations and culture awareness projects, which provide opportunities for students to interact in small cooperative groups in order to learn diverse beliefs from each other, to reason out issues and make decisions, to “step into the shoes” of people with different attitudes in simulated situations, to collaborate to solve real life problems of people representing diverse cultures.